

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 33 och 35 a § i bilskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring i 35 a § i bilskattelagen. Enligt förslaget får ett fordon som avses bli registrerat i Finland användas temporärt utan att skatt betalas, förutsatt att en anmälan om ibruktage av fordonet har lämnats in till tullmyndigheten innan fordonet börjar användas i Finland. I sådana fall krävdes det tidigare körtillstånd.

Den föreslagna ändringen motsvarar i huvudsak nuvarande praxis.

Enligt förslaget ska definitionen i 33 § i bilskattelagen gällande stadigvarande boplingsort för en person som tillfälligt använder ett fordon skattefritt i Finland ses över.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

1.1 Temporär skattefri användning

Det finns en bestämmelse om skattefri användning av fordon som anskaffats för eget bruk i 35 a § i bilskattelagen. Enligt bestämmelsen får ett fordon med tillstånd av tullmyndigheten, nedan *körtillstånd*, utan att skatt betalas användas temporärt i högst tre månader från det att tillstånd beviljats. Villkoret för tillståndet är att skattedeklaration avges inom fem dagar från det att tillstånd beviljats. Tillståndet upphör att gälla antingen på den förfallodag som anges i beskattningsbeslutet för fordonet eller om äganderätten till fordonet överläts, eller om fordonets registreringsbesiktning inte inleds inom 10 dagar från det att tillstånd beviljats.

Om deklarationen återtas eller beskattningen återkallas då fordonet har använts med körtillstånd, tas det enligt 35 a § 2 mom. i bilskattelagen för detta ut en avgift för förhandsavgörande och en avgift, som är högst en tiondel av den skatt som borde ha betalats för fordonet.

Bestämmelsen om förfarandet med körtillstånd fogades till lagen år 2003 då man inom bilbeskattningen började tillämpa en beskattning som baserar sig på det allmänna värdet i detaljhandeln. Det karaktäristiska för den här

beskattningsmodellen är att det är besvärligare och går inte lika snabbt att fastställa ett fordonets beskattningsvärde som innan modellen började tillämpas, och att beskattningsbeslut i allmänhet inte kan fattas omedelbart efter att skattedeklarationen lämnats in. Med körtillstånd har ett fordon temporärt kunnat användas skattefritt innan beskattningsbeslutet blivit färdigt och fordonet registrerats. Enligt bestämmelserna om registrering får ett fordon användas i Finland med körtillstånd bara om också förflyttningstillstånd skaffas och fordonet förses med självhäftande förflyttningmärken.

Den 15 mars 2007 gav Europeiska gemenskapernas domstol en dom i ärende C-54/05 om Finlands förfarande med förflyttningstillstånd. Enligt domen har Finland inte följt förpliktelserna enligt artiklarna 28 och 30 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen då Finland krävt förflyttningstillstånd som liknar det som det föreskrivs om i förordningen om registrering av fordon (1598/1995) för att i Finland få ta i bruk ett fordon som lagligen registrerats och använts i en annan medlemsstat. I sin dom fäste domstolen också uppmärksamhet vid bestämmelserna om temporär skattefri användning av fordon. Enligt avgörandet får tillståndsförfarandet inte vara skönsmässigt på så sätt att den som har rätt att använda fordonet inte

kan vara säker på att få tillståndet inom rimlig tid. Enligt domen kan det slutresultat som eftersträvas genom arrangemanget med tillståndsförfarande i stället uppnås exempelvis så att den som importerar fordonet förpliktas att lämna in en anmälan om användning av fordonet.

Praxisen i fråga om förflyttningstillstånd och skattefri användning ändrades vid ingången av april 2007. Efter ändringen har det inte varit nödvändigt att skaffa finländskt förflyttningstillstånd och självhäftande förflyttningmärken för fordon som registrerats i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan *EES*, utan fordonet har kunnat användas med utländsk registrering. Rätten till skattefri användning har i sådana fall beviljats efter anmälan om ibruktagande som bestyrkts av tullen. Vid sidan om förfarandet med anmälan om ibruktagande har också bestämmelsen om körtillstånd i 35 a § i bilskattelagen fortfarande tillämpats, om fordonet inte har haft en gällande registrering i en annan EES-stat. Det har också varit möjligt att skaffa körtillstånd och förflyttningstillstånd för fordon som har en gällande registrering i en EES-stat. I praktiken har körtillstånd och förflyttningstillstånd för fordon skaffats rätt ofta trots gällande registrering i en EES-stat. Så har man gjort exempelvis då registreringen i en annan EES-stat har varit tillfällig eller annars kortvarig. Förflyttningstillstånd har kunnat skaffas också för att få ett bättre försäkringsskydd, eftersom finländsk trafikförsäkring enligt försäkringsbestämmelserna endast kan erhållas för fordon som registrerats i Finland.

Det nya förfarandet har hittills vad gäller temporär skattefri användning baserat sig på Tullstyrelsens anvisning. Till följd av EG-domstolens avgörande har bestämmelserna om registrering av fordon ändrats genom ändring 684/2007 och 893/2007 av förordningen om registrering av fordon. De ändringar som EG-domstolen kräver har hittills inte genomförts i bilskattelagen. Kommissionen gav ett motiverat utlåtande i ärendet den 27 juni 2008. I utlåtandet anser kommissionen att Finland inte har genomfört de åtgärder enligt avgörande C-54/05 som behövs för att verkställa domen, eftersom bilskattelagen inte har ändrats. Enligt vedertagen rättspraxis kan administrativ styrning som sådan inte an-

ses vara tillräckligt verkställande. Kommissionen anser att ändringarna till innehållet motsvarar EG-domstolens avgörande.

Enligt förslaget ändras 35 a § i bilskattelagen så att man inom beskattningen övergår till att i stället för det tidigare förfarandet, som baserade sig på tillstånd av tullen, börjar tillämpa ett förfarande med anmälan om ibruktagande som fordonets användare lämnar in till tullen. Förslaget motsvarar domen i ärende C-54/05, enligt vilken det för att trygga skatteövervakningens effektivitet är tillåtet för en medlemsstat att ta i bruk ett system där fordonets ägare eller innehavare är skyldig att lämna in en anmälan om ibruktagande av fordonet i fråga på eget initiativ, och där underlåtelse att följa den ifrågavarande administrativa bestämmelsen om förfarandet har tillbörliga påföljder.

I 35 a § 1 mom. i bilskattelagen föreskrivs det enligt förslaget om på vilka villkor man kan använda ett obeskattat fordon temporärt i Finland utan att betala skatt. Bestämmelsen ska tillämpas på fordon som avses bli registrerade i Finland. Övrig skattefri användning regleras i 35 § i bilskattelagen. Enligt den föreslagna bestämmelsen får ett obeskattat fordon användas i Finland i högst tre månaders tid, om en anmälan om ibruktagande av fordonet har lämnats in till tullen innan fordonet börjar användas. Enligt förslaget upphör dock rätten att använda fordonet om en bilskattedeklaration inte lämnas in för fordonet inom fem dagar efter det att anmälan om ibruktagande har gjorts. Enligt den föreslagna bestämmelsen upphör rätten att använda fordonet också på bilskattens förfallodag eller om beskattningen återkallas. För att rätten att använda fordonet ska kunna övervakas på behörigt sätt ska den av tullen bekräftade anmälan om ibruktagande alltid finnas med i fordonet när det används.

Den föreslagna bestämmelsen gäller både nya fordon och fordon som importeras som begagnade, och bestämmelsen ska tillämpas både på oregistrerade fordon och fordon som registrerats i andra stater. Enligt förslaget kan anmälan om ibruktagande lämnas in av såväl privatpersoner som kommersiella aktörer. Enligt 35 a § i den nuvarande bilskattelagen kan rätten till temporär skattefri användning endast beviljas för fordon som importeras för personens eget bruk. Således har körtillstånd

inte kunnat beviljas exempelvis för fordon som importeras av bilfirmor, vilket har inneburit att de inte har kunnat användas innan beskattningen verkställs. Detta har förorsakat problem både för aktörerna och tullen särskilt under sommaren när anhopningen av beskattningsbeslut är som störst.

När anmälan om ibruktagande av och skattedeklarationen för ett fordon har lämnats in ska det enligt förslaget vara möjligt att låta andra köra fordonet och fordonet får säljas innan beskattningen verkställs. Anmälan om ibruktagande är således i praktiken knuten till fordonet.

Bestämmelsen om anmälan om ibruktagande ska tillämpas både på fordon som importeras från EU- och EES-området och på fordon som importeras från länder utanför EES-området, eftersom man inte heller i övrigt i beskattningen gör åtskillnad mellan fordon på grundval av vilket område de importerats från.

I 35 a § 3 mom. i bilskattelagen föreskrivs det om möjligheten att förlänga tidsfristen för rätten att använda fordonet skattefritt, om inget beskattningsbeslut har fattats innan den tidsfrist löper ut som föreskrivs i paragrafens 1 mom. Tidsfristen förlängs om beskattningsbeslutet har fördröjts av orsaker som inte beror på kunden. I fråga om förlängda tidsfristen gäller vad som föreskrivs i 1 mom.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om påföljderna av att beskattningen återkallas eller deklarationen återtas när fordonet har använts temporärt skattefritt efter anmälan om ibruktagande. Syftet med anmälan om ibruktagande är att möjliggöra användning av fordonet medan beskattningsprocessen pågår och innan beskattningsbeslutet är färdigt. Det är inte meningen att man genom anmälan om ibruktagande ska kunna använda ett fordon skattefritt i situationer där fordonet inte avses bli beskattat och registrerat i Finland. Därför ska skatt enligt förslaget uppbäras för återkallande av beskattningen eller återtagande av deklarationen, om fordonet har använts i mera än fem dagar på basis av anmälan om ibruktagande. Om beskattningen återkallas eller deklarationen återtas så som föreskrivs i 43 §, ska hos den skattskyldige som bilskatt utöver den avgift för förhandsavgörande som avses i 43 § 2 mom. tas ut fem procent av den skatt som borde ha betalats för fordonet

om beskattningen hade slutförts. Enligt den nuvarande bestämmelsen får en avgift som är högst en tiondel av skatten tas ut hos den skattskyldige utöver avgiften för förhandsavgörande. Eftersom avgiftens konstitutionella karaktär har varit oklar ska avgiften i den föreslagna bestämmelsen definieras som en skatt, vilket också motsvarar det avgörande som högsta förvaltningsdomstolen gett i ärendet. Den föreslagna bestämmelsen skiljer sig från den nuvarande på så sätt att storleken på den skattepåföljd som förorsakas av återkallande eller återtagande anges direkt i lagen.

Den skatt som återkallande eller återtagande leder till påförs den skattskyldige. Eftersom det handlar om bilskatt ska allmänna förfarandebestämmelser som gäller bilskatt tillämpas. Således ska exempelvis ändring i skatten sökas i enlighet med bilskattelagens bestämmelser om ändringssökande. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska skatt som betalats med anledning av återkallande eller återtagande dock inte beaktas om fordonet anmäls för beskattning efter återkallandet eller återtagandet.

I paragrafens 5 mom. föreslås närmast som en informativ bestämmelse en hänvisning till att det i fråga om användning av fordon i trafik också tillämpas vad som föreskrivs i fordonslagen och med stöd av den. Denna bestämmelse bland annat syftar på bestämmelserna om registrering av fordon och på att fordon som används i trafiken på basis av anmälan om ibruktagande alltid också ska ha gällande registrering. Vidare förutsätter användningen av ett fordon en gällande trafikförsäkring.

1.2 Stadigvarande boningsort

Enligt 2 § 2 mom. i bilskattelagen betraktas det inte som skattepliktig användning av fordon om en person som är stadigvarande bosatt i en annan stat än Finland temporärt för in ett fordon till landet och använder det enbart för sina egna behov. Tidsgränsen för den tillfälliga användningen är sex månader under en sammanhängande eller inte sammanhängande tid inom loppet av tolv månader. Enligt 32 § i lagen kan tullen förlänga tidsfristen med högst ett år. Tidsfristen i bilskat-

telagens 2 § motsvarar den minimitid av skattefri användning som förutsätts i rådets direktiv 83/182/EEG om skattebefrielser inom gemenskapen för vissa transportmedel som tillfälligt införs från en annan medlemsstat.

I ovan nämnda direktiv finns det också bestämmelser bland annat om vad som i olika situationer ska anses vara en persons stadigvarande boningsort. Dessa bestämmelser ingår i direktivets artikel 7. Huvudregeln är den, att med en persons stadigvarande boningsort avses den ort där personen bor under minst 185 dagar per kalenderår, beräknat enligt sådan personlig och yrkesmässig anknytning som han har till orten. Om personen har yrkesmässig anknytning till en annan ort än den ort till vilken han har personlig anknytning och han på grund av detta måste vistas i två eller flera medlemsstater, ska den stadigvarande boningsorten anses vara i den medlemsstat, där de personliga anknytningarna finns, om personen i fråga regelbundet återkommer till orten. Det krävs dock inte att personen regelbundet återkommer till ursprungslandet om personen i fråga bor i en medlemsstat för att genomföra en uppgift av bestämd varaktighet.

Bestämmelserna i bilskattelagens 33 § om definitionen av stadigvarande boningsort motsvarar i övrigt artikel 7 i direktivet, men bilskattelagen innehåller inte de särskilda bestämmelser som gäller personer som regelbundet lämnar landet och som sköter uppgifter av bestämd varaktighet. Bilskattelagens 33 § 2 mom. gäller situationer där det kan finnas oklarhet gällande den stadigvarande boningsorten på grund av att en person vistas i två eller flera länder. En sådan situation kan uppstå till exempel vid bedömning av hurvida en persons stadigvarande boningsort blir Finland då personen bosätter sig här för att utföra en uppgift av bestämd varaktighet. Om personen inte är stadigvarande bosatt i Finland har han rätt till skattefri användning av ett fordon i enlighet med 2 § 2 mom. och 32 § i bilskattelagen, och det krävs inte att denna person regelbundet återkommer till något annat land under den tid han åtnjuter denna rättighet. Vistelse utanför Finland inverkar på när tidsfristen enligt lagens 2 § utlöper, eftersom tidsfristen kan vara sammanhängande eller inte sammanhängande.

Kommissionen har inlett ett överträdelseförfarande mot Finland, i vilket kommissionen anser att Finland inte har verkställt punkt 1 i direktivets artikel 7 på ett lämpligt sätt. I den finska lagstiftningen föreskrivs det inte specifikt att en persons regelbundna återkommande till ursprungslandet inte är ett villkor som ska uppfyllas för att fastställa den stadigvarande boningsorten, då personen vistas i Finland för att utföra en uppgift av bestämd varaktighet.

Med anledning av det övervakningsförfarande som kommissionen inlett föreslås att 33 § 2 mom. i bilskattelagen kompletteras med en bestämmelse, enligt vilken återkomst till den andra medlemsstaten inte förutsätts, om personen vistas i Finland för att genomföra en uppgift av bestämd varaktighet. Genomförande av uppgift av bestämd varaktighet påverkar dock inte tidsfristerna för skattefri användning av fordonet. Den föreslagna ändringen överensstämmer med den tolkning som Finland har framfört i samband med ovan nämnda övervakningsförfarande och den uppfyller också kommissionens krav på ett sådant omnämnande i den nationella lagen.

2 Propositionens konsekvenser

Genom de föreslagna ändringarna fastställs nuvarande praxis och skrivs in i lagen. Den föreslagna ändringen av lagen har inga betydande statsekonomiska eller organisatoriska verkningar. Lagändringen har ingen nämnvärd inverkan vare sig på tullens eller de skattskyldigas verksamhet. Att slopa användningen av körtillstånd och anmälan om ibruktagande gör bestämmelserna om temporär skattefri användning enklare. Kompletteringen av definitionen gällande fordonsanvändarens boningsort påverkar inte avkastningen av bilskatten.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullstyrelsen.

4 Ikraftträdande

För att undvika följderna av de överträdelseförfaranden som kommissionen inlett föreslås lagen träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 33 och 35 a § i bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen av den 29 december 1994 (1482/1994) 33 § 2 mom. och 35 a §,
sådana de lyder, 33 § 2 mom. i lag 413/1997 och 35 a § i lag 1126/2005 och 1450/2006, som
följer:

33 §

Om en person vistas på orter i två eller flera stater, ska som hans stadigvarande bostadsort betraktas den ort dit han av personliga orsaker återkommer regelbundet. Vid bedömningen av vad som är personliga orsaker kan även arbetets art och varaktighet samt andra särskilda omständigheter beaktas. Personen behöver inte återkomma till den andra medlemsstaten om han vistas i Finland för att genomföra en uppgift av bestämd varaktighet. Genomförande av uppgift av bestämd varaktighet påverkar inte tidsfristerna för skattefri användning av fordonet. Skattemyndigheten kan på de villkor den bestämmer för högst ett år åt gången meddela ett beslut om i vilken stat personens bosättningsort ska anses vara belägen enligt framställda utredningar.

35 a §

Fordon som avses bli registrerade i Finland får användas i högst tre månader utan att skatt betalas, förutsatt att en anmälan om ibruktagande för fordonet har lämnats in till tullmyndigheten innan fordonet börjar användas i Finland. Den av tullen bestyrkta anmälan om ibruktagande ska finnas med i fordonet då det används.

Rätten att använda fordonet enligt 1 mom. upphör om en bilskattedeklaration för fordonet inte avges inom fem dagar från det att anmälan om ibruktagande lämnats in. Rätten att använda fordonet skattefritt upphör också på bilskattens förfallodag, eller den dag som beskattningen återkallas i enlighet med 43 §.

Tidsfristen förlängs om bilbeskattningen inte har verkställts innan rätten enligt 1 mom. att använda fordonet upphör, om inte dröjsmålet beror på den skattskyldige.

Om den i 2 mom. avsedda deklarationen återtas eller beskattningen återkallas så som avses i 43 §, tas hos den skattskyldige utöver den avgift som föreskrivs i 43 § 2 mom. dessutom som bilskatt ut fem procent av den skatt som borde ha betalats för fordonet om beskattningen hade slutförts. Bilskatt som betalats med anledning av återkallande eller

återtagande beaktas inte om fordonet anmäls för beskattning efter återkallandet eller återtagandet.

I fråga om användning av fordon i trafik tillämpas också vad som föreskrivs i fordonslagen och med stöd av den.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 19 september 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

Lag**om ändring av 35 a § i bilskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen av den 29 december 1994 (1482/1994) 33 § 2 mom. och 35 a §,
sådana de lyder, 33 § 2 mom. i lag 413/1997 och 35 a § i lag 1126/2005 och 1450/2006, som
följer:

Gällande lydelse

33 §

Om en person vistas på orter i två eller flera stater, skall som hans stadigvarande boningsort betraktas den ort dit han av personliga orsaker återkommer regelbundet. Vid bedömningen av vad som är personliga orsaker kan även arbetets art och varaktighet samt andra särskilda omständigheter beaktas. Skattemyndigheten kan på de villkor den bestämmer för högst ett år åt gången meddela ett beslut om i vilken stat personens bosättningsort skall anses vara belägen enligt framställda utredningar.

Föreslagen lydelse

33 §

Om en person vistas på orter i två eller flera stater, ska som hans stadigvarande boningsort betraktas den ort dit han av personliga orsaker återkommer regelbundet. Vid bedömningen av vad som är personliga orsaker kan även arbetets art och varaktighet samt andra särskilda omständigheter beaktas. *Personen behöver inte återkomma till den andra medlemsstaten om han vistas i Finland för att genomföra en uppgift av bestämd varaktighet. Genomförande av uppgift av bestämd varaktighet påverkar inte tidsfristerna för skattefri användning av fordonet.* Skattemyndigheten kan på de villkor den bestämmer för högst ett år åt gången meddela ett beslut om i vilken stat personens bosättningsort ska anses vara belägen enligt framställda utredningar.

35 a §

Ett fordon som en person anskaffat för eget bruk och för vilket han eller hon har avgett bilskattedeklaration kan med tillstånd av tullmyndigheten temporärt användas högst tre månader från det att tillstånd beviljats utan att skatt betalas. Tillstånd kan beviljas också på villkor att bilskattedeklaration avges inom fem dagar från det att tillstånd beviljats. Tillståndet upphör att gälla på den förfallodag som följer av beskattningsbeslutet för fordonet. Tillståndet upphör även att gälla om äganderätten till fordonet överläts eller om fordonets registreringsbesiktning inte inleds inom 10 dagar från det att tillstånd beviljats.

35 a §

Fordon som avses bli registrerade i Finland får användas i högst tre månader utan att skatt betalas, förutsatt att en anmälan om ibruktagande för fordonet har lämnats in till tullmyndigheten innan fordonet börjar användas i Finland. Den av tullen bestyrkta anmälan om ibruktagande ska finnas med i fordonet då det används.

Rätten att använda fordonet enligt 1 mom. upphör om en bilskattedeklaration för fordonet inte avges inom fem dagar från det att anmälan om ibruktagande lämnats in. Rätten att använda fordonet skattefritt upphör också på bilskattens förfallodag, eller den dag som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om den i 1 mom. avsedda deklarationen återtas eller beskattningen återkallas enligt 43 §, tas hos den skattskyldige utöver en avgift för förhandsavgörande dessutom ut en avgift, som är högst en tiondel av den skatt som borde ha betalats för fordonet.

I fråga om fordonets användning i trafik tillämpas vad som föreskrivs i fordonslagen och med stöd av den.

*beskattningen återkallas i enlighet med 43 §.
Tidsfristen förlängs om bilbeskattningen inte har verkställts innan rätten enligt 1 mom. att använda fordonet upphör, om inte dröjsmålet beror på den skattskyldige.*

Om den i 2 mom. avsedda deklarationen återtas eller beskattningen återkallas så som avses i 43 §, tas hos den skattskyldige utöver den avgift som föreskrivs i 43 § 2 mom. dessutom som bilskatt ut fem procent av den skatt som borde ha betalats för fordonet om beskattningen hade slutförts. Bilskatt som betalats med anledning av återkallande eller återtagande beaktas inte om fordonet anmäls för beskattning efter återkallandet eller återtagandet.

I fråga om användning av fordon i trafik tillämpas också vad som föreskrivs i fordonslagen och med stöd av den.

Denna lag träder i kraft den 20 .